

Paprogramès

Parametrai

Ką išmoksime šiandien

- Supažinsime su paprogramių (angl. functions) sąvoka.
- Išmokysime kurti ir naudoti paprogrames su parametrais.
- Suprasime kaip veikia parametrai, perduodami į paprogrames, bei skirtumus tarp vertės ir nuorodos perdavimo.
- Atliksime praktinius užsiėmimus su paprogramėmis Python ir C++ kalbose.

Kas yra paprogramė?

Paprogramė – tai kodas, kuris atlieka konkrečią užduotį ir gali būti kviečiamas iš bet kurios programos vietos.

Paprogramių privalumai

Kodėl naudojamos paprogramės?

- Leidžia išskaidyti sudėtingą programą į mažesnes, lengviau valdomas dalis.
- Pagerina kodo struktūrą ir skaitymo aiškumą.
- Sumažina kodo dubliavimą.
- Padeda lengviau derinti ir išlaikyti programinę įrangą.

Pavyzdys iš kasdienio gyvenimo

Maisto gaminimo receptas – tai paprogramė:

- Nuoseklios instrukcijos, vedančios nuo pradžios iki rezultato.
- Gali būti naudojamos daug kartų, skirtingomis situacijomis.

Paprogramės kūrimo sintaksė (Python)

```
def function_name(parameters):  
    # Function body  
    return result
```

- **def** – žodis, naudojamas paprogramės apibrėžimui.
- Po jo nurodomas paprogramės pavadinimas ir parametrai skliausteliuose.

```
def greet(name):  
    print("Hello, " + name)
```

Paprogramēs kūrimo sintakse

```
def function_name(parameters):    return_type function_name(parameters) {  
    # Function body                // Function body  
    return result                  return result;  
}
```

Gražinimo reikšmė (Python)

return: Gražinimo reikšmė

```
def add_numbers(a, b):  
    return a + b
```

- Paprogramė gali gražinti reikšmę, kurią vėliau galima naudoti kitur programoje.
- **return** – komanda, naudojama reikšmei gražinti

Parametrai (Python)

Parametrai paprogramėje

```
def multiply(a, b):  
    return a * b
```

- Parametrai – tai kintamieji, kuriuos galima perduoti paprogramei, kad ji veiktų su skirtingomis reikšmėmis.
- Parametrus rašome skliausteliuose po paprogramės pavadinimo.

Gražinimo tipas ir funkcijos apibrėžimas (C++)

Funkcijos gražinimo tipas

- **Gražinimo tipas** nurodo, kokio tipo reikšmę paprogramė gražins (pvz., `int`, `float`, `void`).
- Po to seka paprogramės pavadinimas ir parametrai skliausteliuose.
- Paprogramės apibrėžiamos naudojant kūrimo blokus `{}`.

```
int add_numbers(int a, int b) {  
    return a + b;  
}
```

Gražinimo reikšmė

return: Gražinimo reikšmė

- Paprogramė gražina reikšmę su **return**. Ši reikšmė gali būti bet kokio tipo, nurodyto apibrėžiant funkciją.

```
float area(float radius) {  
    return 3.14 * radius * radius;  
}
```

Parametrai

Parametrai paprogramėje

- Parametrai perduodami paprogramei kvietimo metu. Jie nurodomi skliausteliuose po paprogramės pavadinimo.
- Parametrai leidžia paprogramėms dirbti su skirtingomis reikšmėmis kiekvieną kartą, kai jos yra kviečiamos.

```
void print_sum(int a, int b) {  
    cout << "Sum: " << a + b << endl;  
}
```

Parametrai su numatytomis reikšmėmis

- **Python:** parametrai gali turėti numatytas reikšmes.

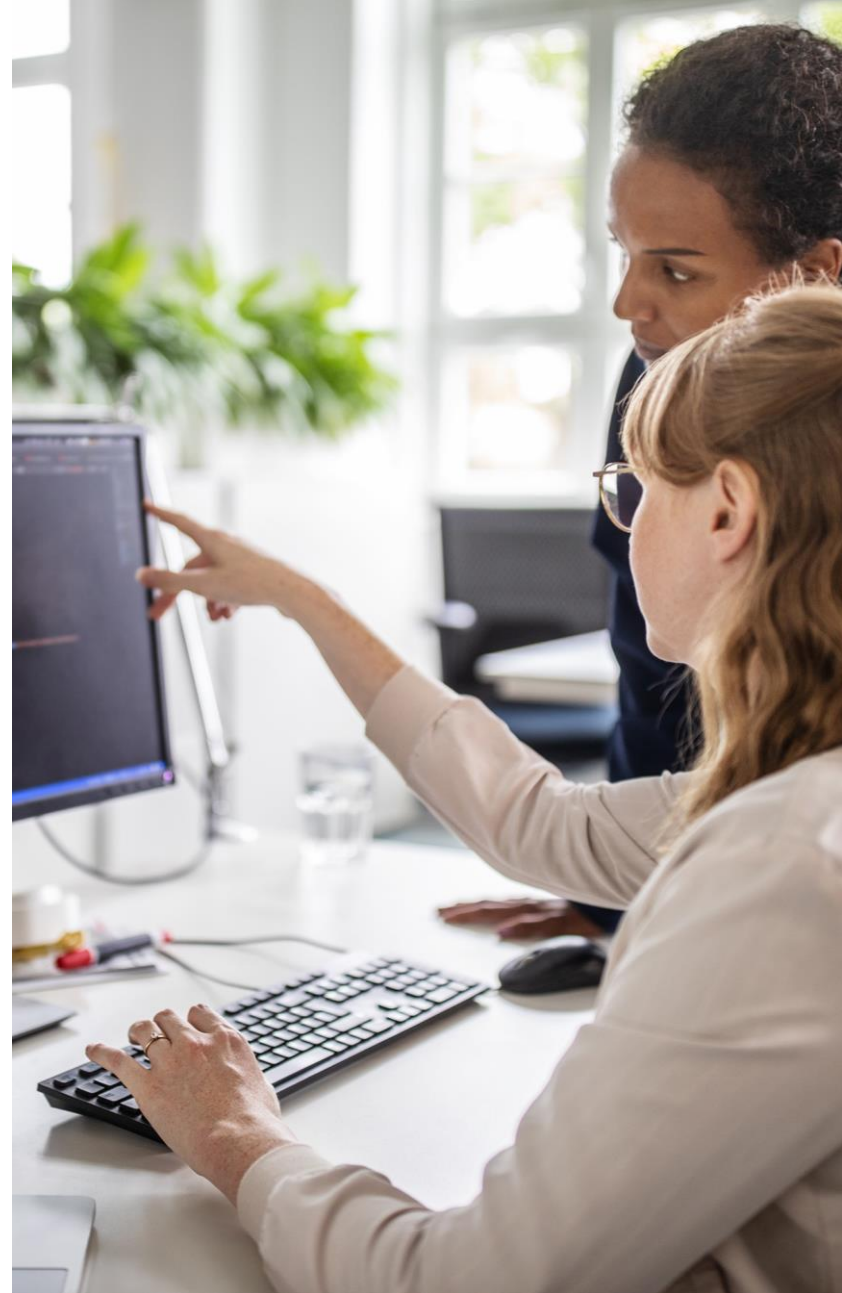
```
def greet(name="student") :  
    print("Hello, " + name)
```

- **C++:** numatytos reikšmės taip pat galimos.

```
void greet(string name = "student") {  
    cout << "Hello, " + name << endl;  
}
```

Demonstravimas (**Python**):
paprastos funkcijos sukūrimas,
kuri grąžina dviejų skaičių sumą

```
def add_numbers(a, b):  
    return a + b  
  
print(add_numbers(3, 5))
```

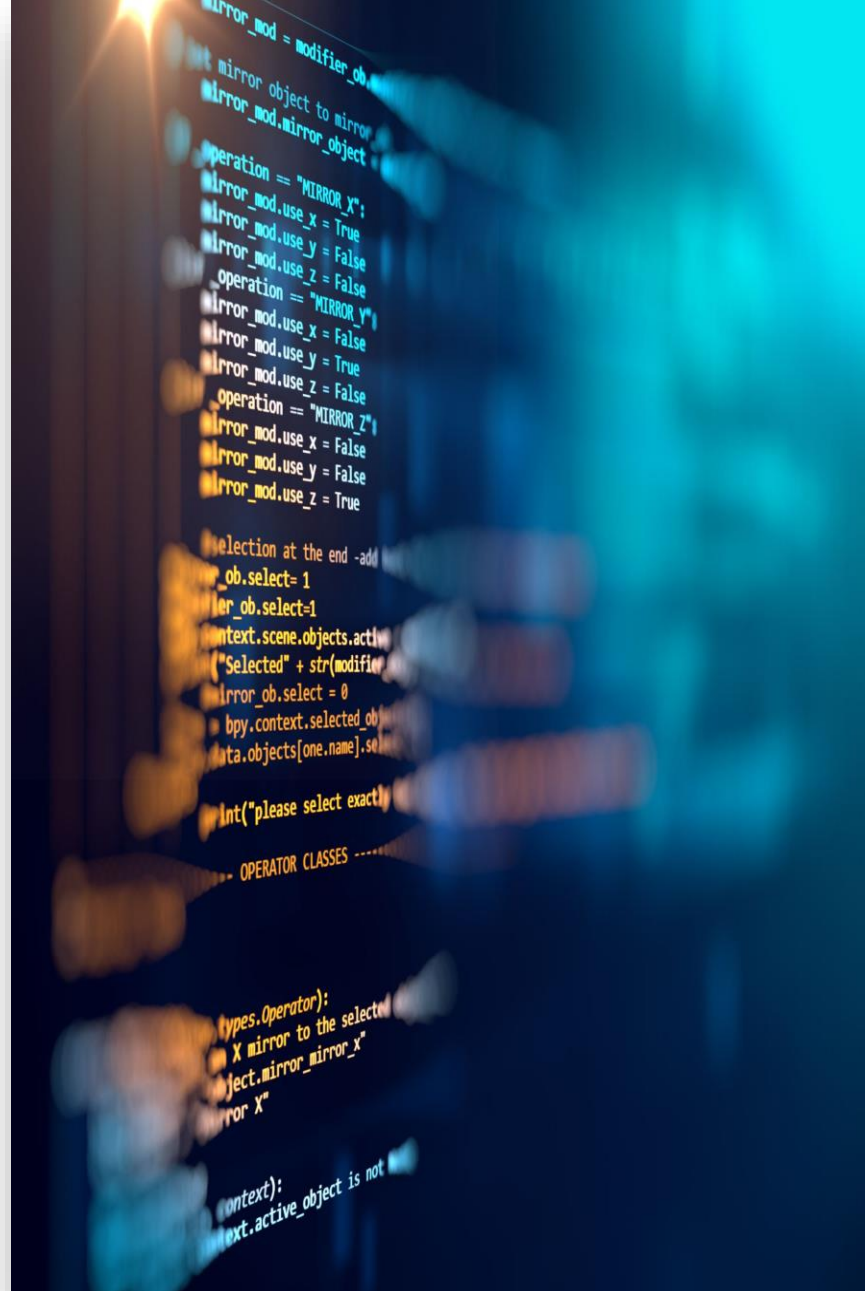

Demonstravimas (C++): paprogramės su int parametrais ir grąžinimo reikšme

```
#include <iostream>
using namespace std;

int add_numbers(int a, int b) {
    return a + b;
}

int main() {
    cout << add_numbers(3, 5) << endl;
    return 0;
}
```


Parametrų perdavimas

- **Pagal vertę:** į paprogramę perduodama parametrų reikšmė. Bet koks parametrų pakeitimas paprogramės viduje neatsispindi išoriniame kode.
- **Pagal nuorodą:** perduodama tiesioginė nuoroda į atminties vietą, todėl paprogramė gali keisti pradinio parametro reikšmę.

Perdavimas pagal vertę

- Naudojamas dažniausiai, kai nereikia keisti originalių duomenų.
- Kiekvienas parametras kopijuojamas į paprogramę, ir bet kokie pakeitimai lieka tik funkcijos viduje.

```
void add(int a) {  
    a += 10;  
}
```

Perdavimas pagal nuorodą

- Naudojamas, kai reikia keisti originalią reikšmę arba išvengti didelių duomenų kopijavimo.
- Paprogramė gali tiesiogiai keisti perduodamo parametro reikšmę.

```
void add(int &a) {  
    a += 10;  
}
```

Python parametrai: tik vertės perdavimas

- Python visi parametrai perduodami **pagal vertę** (angl. "pass-by-value").
- Paprogramėje gaunama parametro kopija, todėl originali reikšmė nėra keičiama, kai perduodamos bazinės duomenų struktūros.
- Tačiau perduodant **sudėtinės struktūras**, kaip sąrašai, originali struktūra **gali būti modifikuota**, nes kopijuojama tik nuoroda į objektą

```
def modify(x):  
    x += 10  
    return x
```

```
def modify_list(my_list):  
    my_list.append(10)
```

Praktinė užduotis

Sukurti paprogramę, kuri apskaičiuoja apskritimo plotą.

- Parametras: apskritimo spindulys.

Papildoma užduotis:

- Pridėti numatytą reikšmę spinduliui, jei jis nėra perduotas.

Apskritimo ploto formulė:

$\text{Plotas} = \pi \times r^2$, kur r – apskritimo spindulys.

```
import math

math.pi

#include <cmath>

M_PI;
pow(x, y);
```

Apibendrinimas

- Supažinome su paprogramių (angl. functions) sąvoka.
- Išmokome kurti ir naudoti paprogrames su parametrais.
- Supratome kaip veikia parametrai, perduodami į paprogrames, bei skirtumus tarp vertės ir nuorodos perdavimo.
- Atlikome praktinius užsiėmimus su paprogramėmis Python ir C++ kalbose.